

Čo môžete pre seba urobiť

Oboznámte sa s prejavmi, priebehom ochorenia a jeho liečbou.

Ak budete vedieť, kedy prejavy nastupujú, budete môcť včas vyhľadať pomoc lekára.

Užívať lieky tak ako Vám ich predpísal lekár. Neprerušujte liečbu bez odporúčania, ani keď sa cítite lepšie.

Vyhýbajte sa stresu, alkoholu alebo užívaniu drog a únavy, aby ste predchádzali zhoršeniu ochorenia.

Staňte sa členom podpornej skupiny. Môže Vám to pomôcť nadobudnúť presvedčenie, že máte svoje zdravie pod kontrolou a získať pocit pohody. ^(1, 5, 6)

Tipy pre príbuzných alebo priateľov

Podpora rodiny a priateľov je veľmi dôležitá pri liečbe schizofrénie.

- **Vzdelávajte sa.** Vzdelávaním sa o schizofrénii, budete pacientovi nápomocný pri zmiernení sa s ochorením a môžete mu pomáhať pri liečbe.
- **Znižujte stresové zaťaženie.** Stres môže byť spúšťačom príznakov schizofrénie, preto je dôležité vytvoriť pre pacientov štrukturované a podporujúce prostredie.
- **Majte reálne očakávania.** Pomôžte pacientom nastaviť a dosahovať liečebné ciele a buďte trpezlivý s rýchlou zotavovaním.
- **Podporujte samostatnosť pacientov** dovolte im zostať nezávislými nakoľko je to možné. ⁽⁸⁾

The eHEALTH project is a 7-year project, Slovakia, 2012-2019

Referencie: 1. Tavlar R. Taking care of your health: Schizophrenia and other psychoses: 2008. 2. Schizophrenia Symptoms and Coping Tips [Internet]. HelpGuide [citované 13.9.2023]. Dostupné z: <https://www.helpguide.org/articles/mental-disorders/schizophrenia-signs-and-symptoms.htm>. 3. Stahl SM. Essential Psychopharmacology: Neuroscientific Basis and Practical Applications. Cambridge University Press; 2000. 259 p. 4. Symptoms of Schizophrenia [Internet]. Living with Schizophrenia [citované 13.9.2023]. Dostupné z: <https://livingwithschizophreniauk.org/symptoms-of-schizophrenia/>. 5. The BeST Kind of Help: Tools and Tips for Schizophrenia Recovery. Dostupné z: https://www.neomed.edu/wp-content/uploads/BST_TheBeSTKindofHelp.pdf. 6. Schizophrenia Treatment and Self-Help [Internet]. HelpGuide [citované 13.9.2023]. Dostupné z: <https://www.helpguide.org/articles/mental-disorders/schizophrenia-treatment-and-self-help.htm>. 7. Picchioni MM. Schizophrenia. BMJ 2007; 335 (7610): 91–5. Dostupné z: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC1914490/>. 8. Helping Someone with Schizophrenia [Internet]. HelpGuide [citované 13.9.2023]. Dostupné z: <https://www.helpguide.org/articles/mental-disorders/helping-someone-with-schizophrenia.htm>.

Určené pre laickú verejnosť.
Dátum prípravy materiálu: 9/2023.

Úplnú informáciu o lieku získate na adrese miestneho zástupcu držiteľa.

KRKA Slovensko, s.r.o., Turčianska 2, 821 09 Bratislava,
Tel. +421 2 571 04 501; Fax +421 2 571 04 502; E-mail: info.sk@krka.biz; www.krka.sk

SCHIZOFRÉNIA

- Schizofrénia je **vážne psychické ochorenie**, pre pacientov je ťažké rozlíšiť, čo je skutočné a čo nie, jasne uvažovať, zvládať emócie, mať vzťahy s ľuďmi a normálne fungovať.
- Najčastejšie majú pacienti **niekoľko vzplanutí** (epizód) s obdobiami úplného alebo čiastočného zlepšenia medzi nimi.
- **Príčina ochorenia je zatiaľ neznáma**, hoci väčšina údajov naznačuje, že je spôsobená nerovnováhou medzi niektorými chemickými látkami (neurotransmitermi) v mozgu. ^(1, 2)

Kto môže mať schizofréniiu?

- Schizofrénia postihuje **asi 1 % populácie**.
- Vyskytuje sa **u oboch pohlaví a vo všetkých rasových a etnických skupinách, nezávisle od sociálneho postavenia**. Zvyčajne sa prejavuje v skorej dospelosti alebo neskorej adolescencii.
- **Nie je to dedičné ochorenie**, ale riziko schizofrénie je väčšie, ak ju majú rodičia. ⁽¹⁾

Aké sú príznaky schizofrénie?

Schizofrénia má závažné prejavy a príznaky. Môžu byť rozdelené do 5 skupín:

- **Pozitívne:**

Halucinácie: videnie alebo počutie vecí, ktoré nie sú reálne.

Bludy: iracionálne a nepresné presvedčenia pochádzajúce z neschopnosti rozlíšiť medzi tým, čo je skutočné a čo nie je.

Nekohorentné myšlienky: neschopnosť uplatniť logické myslenie.

- **Negatívne:**

Apatia: strata vôle alebo motivácie.

Vyhýbanie sa sociálnym interakciám.

Nedostatočná emočná odpoveď: nevýrazná mimika, slabý očný kontakt alebo spomalená reč.

Zanedbávanie starostlivosti o seba (hygiena, oblečenie, vzhľad).

- Problémy s **krátkodobou pamäťou, učením** a znížená schopnosť sústredenia sa.
- **Zmeny nálady** (depresia, úzkosť alebo samovražedné myšlienky).
- **Agresívne príznaky** ako nepriateľstvo, verbálne alebo fyzické zneužívanie, napádanie. ^(1,3,4)

Čo môžete očakávať od liečby?

- Schizofrénia sa dá **účinne liečiť**. Väčšina pacientov potrebuje lieky nazývané **antipsychotiká**, ktoré pomáhajú obnoviť rovnováhu chemických látok v mozgu, a tým zmiernujú príznaky a zlepšujú pacientovo fungovanie. Navyše, možnosť psychosociálnej liečby je dostupná, napr. psychoterapia.
- Keďže každý reaguje na lieky inak, výber antipsychotika spomedzi niekoľkých dostupných je **individuálny**. Spolupracujte s lekárom, aby ste zistili, čo je pre vás najlepšie.
- S **vhodnou liečbou** je možné viesť **plnohodnotný a produktívny život**. ^(1,5,6,7)

Váš liek

Názov lieku:

dávkovanie:

užívajte:

1× 2× 3× za deň

ráno na obed večer

s jedlom bez jedla s jedlom alebo bez neho

Poznámky: